

■ Цёплыя сустрэчы

«ПРЫЕМНА, ШТО МОВА ЁЎ «ЗВЯЗДЗЕ» ПРАВІЛЬНАЯ»

Кожны прыезд карэспандэнтаў «Звяды» ў розныя беларускія мястэчкі падчас Дня падпісчыка суініцца нечаканымі прыгодамі ды непрадбачанымі сустрэчамі. Усякі раз, сустрэкаючыся з чытачамі, адчуваеш прыемнае хваляванне і атрымліваеш задавальненне ад пытанняў людзей, іх цікаўнасці да газеты, зваротаў па падтрымку. Так здарылася і гэтым разам, падчас размовы ў Карэліцкім раённым цэнтры сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва, куды прыйшлі людзі сталага ўзросту, якія займаюцца там у гуртках.

Вельмі парадавала, што нашы падпісчыкі застаюцца вернымі выданню. Калі, здараецца, не выпадае выпісаць «Звяду» своечасова, яны кажуць, што ходзяць чытаць яе ў бібліятэку. А ў цэнтры бабулям дапамагаюць «гартыць» найбольш цікавыя публікацыі на сайце — так і камп'ютар асвойваць прасцей.

Пагутарылі мы з карэлічанамі і пра беларускую мову. Жыхары ўспомнілі часы сваёй маладосці і цяжкасці, з якімі сутыкнуліся, калі ездзілі паступаць у сталіцу пасля вясковай школы. «Мы ж усё па-беларуску вучылі, і гаварылі на мове. Дык выкладчыкі пастаянна перапыталі, бо не разумелі, што ім казалі. Пасля дзясці сваіх мы ўжо стараліся да рускай мовы прызвычаіваць. Але ж усё роўна «па-мясцовому» гаворым, і наша пакаленне ўжо не пераробіш. І чытаць па-беларуску зусім не складана — наадварот, прыемна, што мова ў «Звядзе» ды нашым раённым «Польмі» правільная, а не як у вуснай гутарцы бывае: слова па-беларуску, два па-руску. Думаем, мова ўсё ж такі вернецца ў штодзённы ўжытак».

Разважаючы пра былое, жыхары прыгадалі, што ў канцы 60-х гадоў мінулага стагоддзя Карэлічы былі вёска-вёскай, а цяпер «і дамы, і дарогі добраўпарадкаваны, і выбар вялікі што на выданні, што на паслугі. І кіраўніцтва раёна ветлівае, ведае кожнага. Старшыня як сустрэне — абавязкова павітаецца, спытаецца пра жыццё».

Ірына СІДАРОК.
sidarok@zviazda.by

■ Надвор'е

3 СЕРАДЫ ПАЧНЕ ЦЯПЛЕЦЬ

Бліжэй да выхадных дзённая тэмпература будзе дасягаць ужо плюс 8 градусаў

На гэтым тыдні ў Беларусь прыйдзе пацяпленне, а снег зменіцца дажджамі і туманамі, паведамляе начальнік службы гідраметэаралагічных прагнозаў Рэспубліканскага цэнтры па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Міністэрства Дзмітрый РАБАЎ.

У аўторак на тэрыторыю Беларусі завітае малаактыўны атмасферны фронт і месцамі пройдзе невялікі снег. Максимальная тэмпература паветра ўдзень складзе ад мінус 3 да плюс 2 градусаў. Істотная змена надвор'я чакаецца ўжо на наступны дзень. Спецыяліст упэўнены, што з серады і да канца тыдня на тэрыторыі Беларусі будзе гаспадарыць атлантычны цыклон, які нясе сагрэтыя Гальфстрымам больш цёплыя і вільготныя паветраныя масы. Паўночныя ветры зменіцца на заходнія і паўднёва-заходнія, а тэмпература паветра пачне паступова павышацца. У сераду ўначы ў заходніх раёнах, а ўдзень і ў цэнтральных раёнах Беларусі пройдуць кароткачасовыя

ападкі ў выглядзе мокрага снегу і дажджу (на захадзе). У асобных раёнах магчымы туман, слабы галалёд, на дарогах — галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 6 да плюс 1 градуса, удзень — ад 3 марозу да 3 цяпла.

Сапраўды актыўна цяплець пачне ў чацвер, калі паўсюдна па краіне чакаюцца кароткачасовыя ападкі (мокры снег, які будзе пераходзіць у дождж). У асобных раёнах магчымы туман, слабы галалёд, а на дарогах захаваецца галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 4 да плюс 2 граду-

саў, удзень — ад мінус 1 градуса да 6 цяпла. «Час снегавіка» развітаецца з намі ў пятніцу, калі на большай частцы тэрыторыі краіны пройдуць выключна дажджы. Аднак па паўночным усходзе чакаецца слабы туман і галалёд. Тэмпература паветра ўначы складзе ад 1 марозу да 5 цяпла, а ўдзень будзе плюс 1—6 градусаў, па паўднёвым захадзе — да 8 цяпла.

Паводле папярэдніх прагнозаў айчынных спецыялістаў, восеньскае надвор'е будзе гаспадарыць у нас і ў выхадныя. Чакаецца, што ў суботу паўсюдна пройдуць кароткачасовыя дажджы. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 1 да плюс 5 градусаў, удзень — ад 1 да 6 цяпла, па паўднёвым захадзе — да плюс 8 градусаў. Дождж і дождж з мокрым снегам прагназуецца і ў нядзелю. Уначы і раніцай чакаецца слабы галалёд. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 2 да плюс 5 градусаў, удзень — 1—8 цяпла. Што ні кажы, але сярэдзіна лістапада — гэта яшчэ восень.

Сяргей КУРКАЧ.
kurkach@zviazda.by

ФАКТЫ

АЎТОБУСЫ — ПАД ПІЛЬНЫ КАНТРОЛЬ ДАІ

У мэтах прафілактыкі аварыйнасці ў пасажырскім транспарце з 14 па 23 лістапада сталічная Дзяржаўтінспекцыя правядзе комплекс мерапрыемстваў пад назвай «Аўтобус».

Супрацоўнікі ДАІ ўдзеляць асаблівую ўвагу выкананню кіроўцамі грамадскага транспарту патрабаванняў Правіл дарожнага руху, а таксама ўзмацняць кантроль за тэхнічным станам указаных транспартных сродкаў. За дзясці месяцаў на тэрыторыі Мінска па віне кіроўцаў аўтобусаў адбылося 34 дарожна-транспартныя здарэнні з пацярпелымі, у якіх тры чалавекі загінулі і 54 атрымалі раненні.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ДВА МАЛАДЫЯ ЖЫЦЦІ...

Аварыя ў вёсцы Ставы Камянецкага раёна адбылася 14 кастрычніка раніцай. 20-гадовы хлопец са сваім ровеснікам ехалі на машыне па вуліцы Свярдлова. І тут жа, на вясковай вуліцы, малады вадзіцель паспрабаваў абагнаць іншы транспартны сродак. А пры абгоне не разлічыў сілы і вопыт, машына выйшла з-пад кантролю, на поўнай хуткасці пратараніла бетонную агароджу і ўрэзалася ў дрэва.

ПАДЗЕІ

Пярэдня частка аўтамабіля пасля аварыі ператварылася ў незразумелае месіва. Абодва хлопцы загінулі на месцы. Як паведамілі ў Брэсцкім абласным упраўленні ДАІ, вадзіцель той злашчаснай машыны ніколі не атрымліваў пасведчання на кіраванне, абодва яны не былі прышпіленыя рамянямі бяспекі. Ехалі так, нібы шукалі смерць.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ПРАДАВАЎ МАРЫХУАНУ Ў КАЗІНО

Супрацоўнікі аддзялення па наркакантролі і процідзеянні гандлю людзьмі Партызанскага РУУС сталіцы затрымалі 21-гадовага мінчаніна, які займаўся распаўсюджваннем марыхуаны.

— Маладога чалавека затрымалі на здымнай кватэры. Падчас асабістага вобыску і агляду жыллага памяшкання было знойдзена больш за 250 грамаў марыхуаны, электронныя вагі і прадметы для фасоўкі, — расказала прэс-афіцэр Партызанскага РУУС г. Мінска Наталля Ганусевіч. — Як патлумачыў затрыманы, наркотык ён рэалізоўваў у сталічным казіно, дзе працаваў адміністратарам. Раней хлопец не быў судзімы. Зараз яму пагражае пазбаўленне волі на тэрмін да 15 гадоў з канфіскацыяй маёмасці ці без канфіскацыі.

Сяргей РАСОЛЬКА.

■ Вынікі тыдня

ЦІ ЧАКАЦЬ ПЕРАМЕН?

Нядаўнія падзеі могуць аказаць важкі ўплыў на сусветную палітыку

Безумоўна, галоўнай навіной тыдня былі **вынікі выбараў у ЗША**, што сталі сюрпрызам для большасці. Дональд Трамп, які стаў прэзідэнтам адзінай звышдзяржавы сучаснасці, мае намер рэзка змяніць унутраную і знешнюю палітыку. Мноства краін, якія былі партнёрамі ЗША да гэтага часу, цяпер спрабуюць прадказаць характар магчымых змен пасля займання ім пасады ў студзені 2017 года. Трамп з'яўляецца прыхільнікам ізаляцыянізму, мяркуючы, што чым менш ЗША ўмешваюцца ў розныя справы па-за сваімі межамі, тым лепш для яго дзяржавы. Гэта азначае, што краіны, якія спадзяваліся на ЗША як на гаранта сваёй бяспекі, пачалі адчуваць сябе няўпэўненыя. Найбольш складаная сітуацыя ў Японіі, Паўднёвай Карэі і Украіне. Японія і Паўднёвая Карэя бяцца застацца сам-насам з Кітаем, пасля таго, як многія дзясцігоддзі дапамагалі ЗША ствараць для яго праблемы. Украіна, нягледзячы на падпісанне мінскіх дамоўленасцяў па вяртанні Данбаса, так і не выканалі ніводзін пункт пагаднення, што раздражняе Германію і Францыю, але задавальняе ЗША. Цяпер прэзідэнтам ЗША становіцца чалавек з выразна выяўленымі сімпатыямі да Расіі, які можа запатрабаваць выканаць мінскія пагадненні, а акрамя гэтага, прызнаць статус Крыма ў складзе Расіі. Складанай становіцца і сітуацыя Літвы і Латвіі. Апошнія гады з іх боку гучалі нашым больш рэзкія заявы ў адрас Расіі, чым ад многіх буйных дзяржаў Захаду. Усё гэта рабілася з улікам магутнай

падтрымкі ЗША. А цяпер, цалкам магчыма, адказваць за сапсаваныя адносіны з Расіяй давядзецца самастойна.

Вярхоўны прадстаўнік ЕС па замежных справах і палітыцы бяспекі **Федэрыка МАГЕРЫНІ выступіла з кансалідаванай пазіцыяй ЕС па Расіі** адразу ж пасля праведзенай экстраннай сустрэчы міністраў замежных спраў. Яе сэнс у тым, што нават калі ЗША адмовяцца ад папярэдняй палітыкі санкцый у дачыненні да Масквы, Расія, не змянішы сітуацыю ў Крыме і на Данбасе, не атрымае пазітыўных змен з боку ЕС. У той жа час не ўсё так проста. Калі пры Дональдзе Трампе з ЗША ў Расіі пачнецца разрадка, дамовіцца з ЕС, улічваючы, што там 28 дзяржаў, Маскве будзе значна прасцей. Менавіта ЗША з'яўляюцца галоўным фактарам халоднай вайны Расіі з Захадам, і без жадання

Вашынгтона яе працягваць, Еўрасаюз сам яе не пацягне.

Выбары ў Малдове і Балгарыі, што прайшлі ў нядзелю, як і чакалася, прывялі на прэзідэнцкія пасады людзей, якія настойваюць на паляпшэнні адносін з Расіяй. Абодва прэзідэнты вылучаліся на выбары пры падтрымцы сацыялістычных партыяў. Прычым, калі новы прэзідэнт Балгарыі пацвердзіў захаванне курсу на членства ў НАТА і ЕС, і ён не валодае сур'ёзнымі паўнамоцтвамі, то ў выпадку з Малдовай усё інакш. Прэзідэнт Малдовы мае досыць значныя паўнамоцтвы, у тым ліку права роспуску парламента і вылучэння кандыдатуры прэм'ер-міністра. І ён заявіў, што, як і сацыялістычная партыя, якая вылучыла яго, прытрымліваецца курсу на еўразійскую інтэграцыю. У перадыбарнай агітацыі ён абяцаў таксама захаваць асаблівы статуснік з ЕС, уключаючы бязвізавы рэжым. Наколькі ён зменіць знешнюю палітыку Малдовы, заняўшы высокую пасаду, мы хутка ўбачым, але для ўзняцця прэстыжу Расіі ў рэгіёне падобныя перамогі маюць значэнне.

Па выніках сустрэч **кіраўнікоў урадаў Кітая і Расіі** было прынята рашэнне аб заказе ў Расіі двух новых энергаблокаў расійскага дызайну на пляцоўцы Цяньваньскай АЭС. Акрамя таго, плануецца і іншыя заказы па будаўніцтве атамных станцый на новых пляцоўках у Кітаі, таксама будзе развівацца супрацоўніцтва па плавучых атамных станцыях. Выбар урадам Кітая, які валодае велізарнымі фінансавымі

рэсурсамі, менавіта расійскай кампаніі, яшчэ раз характарызуе надзейнасць новых станцый, якія ўзводзяцца Расіяй за мяжой, што супярэчыць агітацыі Літвы супраць будаўніцтва АЭС у Беларусі.

На высокім узроўні адносін, болей сяброўскіх, чым афіцыйных, прайшоў **візіт у Беларусь кіраўніка турэцкай дзяржавы**. Рэджэп Таіп Эрдаган выказаў намер садзейнічаць росту тавараабароту і пашырыць кірункі развіцця стасункаў з нашай краінай. Цяперашні тавараабарот — 630 мільёнаў долараў па выніках 2015 года — ужо не адпавядае маштабам супрацоўніцтва. Новай планкай можа стаць тавараабарот памерам у адзін мільярд долараў. І той факт, што ў беларуска-турэцкім бізнес-форуме ўзялі ўдзел двазвесце турэцкіх бізнесменаў, гаворыць аб патэнцыяльным маштабе нашых адносін. Сур'ёзныя перспектывы ёсць у супрацоўніцтве ў сферы машынабудавання. МАЗ ужо ажыццяўляе зборку сваіх машын на тэрыторыі Турцыі, ёсць сэнс тым жа заняцца і МТЗ. Таксама Аляксандр Лукашэнка прапанаваў падумаць пра зборачныя вытворчасці велікагрузных кар'ерных самазвалаў, дарожна-будаўнічай і кормаўборачнай тэхнікі. Сваеасаблівымі сімвалам сустрэчы стала адкрыццё Саборнай мячэці ў Мінску. Тым самым Беларусь яшчэ раз пацвердзіла свой статус талерантнай краіны, адкрытай для людзей розных рэлігіяў.

Сяргей КІЗІМА,
доктар палітычных навук.

